

OBSAH

PŘEDMLUVA K PRVNÍMU VYDÁNÍ	3
PŘEDMLUVA K DRUHÉMU VYDÁNÍ	7
PŘEDMLUVA KE ČTVRTÉMU VYDÁNÍ	9
ÚVOD (Ivan Hlaváček)	11
Funkce postavení pomocných věd historických	12
jejich dělení	13
pramenověda	15
archeografie	16
<i>Bibliografická příloha</i>	18
I.	
PALEOGRAFIE (Ivan Hlaváček – Jaroslav Kašpar)	25
Význam	26
základní pojmy	27
dějiny oboru	30
typy paleografických edic	32
dějiny oboru v českých zemích	37
látky psací	38
zkratky	41
tajná písmena	44
číslice a cifry	46
interpunkce	47
základní dělení písma	48
geneze latinského písma	49
vývoj písma ve starověku	49
ve středověku	52
carolina	54
gotica	59
novověké písmo	61
humanistické	65
novogotické písmo	74

VADEMECUM

tištěné učebnice psaní	83
vývoj písma v českých zemích ve středověku	87
v novověku	90
novogotické písmo	90
humanistické písmo	98
česká školní latinka	100
<i>Bibliografická příloha: obecnější práce</i>	105
<i>starověký a středověký vývoj</i>	110
<i>novověký vývoj</i>	111
CHRONOLOGIE (Ivan Hlaváček)	117
Základní pojmy	117
funkce	118
dějiny oboru	119
v českých zemích	121
rytmus středověkého života	121
kalendář juliánský	124
kalendáře následné	124
jednotlivá časová údobí	129
římské datování	130
datování křesťanské	130
dělení dne a hodin	134
<i>Bibliografická příloha</i>	135
GENEALOGIE (Ivan Hlaváček)	141
Definice	141
dějiny oboru obecně	144
v českých zemích	144
prameny	145
základní pojmy	147
značky	150
<i>Bibliografická příloha</i>	150
HISTORICKÁ METROLOGIE (Rostislav Nový)	155
Definice	155
dějiny oboru obecně	155
v českých zemích	157
obecný vývoj do metrického systému	158
český vývoj	161

měrná soustava u Václava Hájka	165
unifikace	167
přechod k metrickému systému	169
tabulka I – antické míry a váhy	170
tabulka II a III – české metrologické soustavy	171
tabulka IV – dolnorakouská soustava měř a vah	173
tabulka V – mezinárodní soustava jednotek	174
<i>Bibliografická příloha</i>	175

II.

DIPLOMATIKA (Ivan Hlaváček)	179
Definice	179
rozšiřování okruhu zájmu	180
dějiny oboru obecně	180
integrace novověkého materiálu	187
periodizace vývoje	189
dějiny oboru v českých zemích	190
abecední soupis nejdůležitějších termínů	195
základní obrysy obecného vývoje	219
kanceláře	223
změny v struktuře diplomatického materiálu	224
novověk	228
úřednický perzonál	230
český vývoj středověký	233
novověký	254
funkce jazyka	261
<i>Bibliografická příloha: obecné práce</i>	263
<i>novověká problematika</i>	265
<i>edice</i>	267
<i>české edice</i>	271
<i>literatura</i>	275
KODIKOLOGIE (Ivan Hlaváček)	279
Definice	279
dějiny oboru	281
vztah k jiným disciplínám	282
písařské dílny	285
laicizace výroby knih	291
obchod s knihami	291

VADEMECUM

skladba knih	293
vnější znaky rukopisů	293
funkce knih	297
knihovny	300
česká rukopisná knižní kultura	305
<i>Bibliografická příloha</i>	307
SFRAGISTIKA (Ivan Hlaváček)	315
Definice	315
dějiny oboru obecně	316
české	318
prameny	319
uplatnění pečeti	320
právní platnost	322
tvar	324
pečetní látka	325
typologie pečeti	327
popis	328
falza	330
stručný vývoj užívání pečeti	331
český vývoj	334
<i>Bibliografická příloha</i>	339
HERALDIKA (Ivan Hlaváček)	343
Definice	343
vztah k jiným oborům	344
dějiny oboru obecně	344
české	346
uplatnění erbů	347
právo k erbů	347
třídění materiálu	350
části znaku	354
erbovní znamení	356
barvy a kovy	358
starý český vývoj	360
nástin dějin české státní heraldiky od 1. světové války (Rostislav Nový)	362
<i>Bibliografická příloha</i>	369
EPIGRAFIKA (Ivan Hlaváček)	373

Definice	373
dějiny oboru obecně	375
české	376
důvod vzniku nápisu	378
jazyková stránka	379
typologie nápisů	380
autor nápisu	382
autenticita textu	385
písmo	386
český vývoj	388
<i>Bibliografická příloha</i>	391
NUMISMATIKA (Rostislav Nový s doplňky Eduarda Šimka)	397
Definice	397
dějiny oboru obecně	397
české	400
základní pojmy	404
nástin světového vývoje	409
Evropa	410
zlatá valuta	416
vývoj mincovnictví a platební prostředky v USA	419
nástin vývoje české měny	421
mincovní a horní regál	422
organizace mincovnictví a emise bankovek	422
výroba mincí a bankovní tisk	422
měnový vývoj	433
měna denárová	435
brakteátová	438
grošová	440
tolarová	450
konvenční	453
rakouská	457
korunová	461
tabulka I – poměr zlata a stříbra v Evropě	466
tabulka II – měnová soustava grošové měny	467
tabulka III. – mincovní řád 1561	468
tabulka IV – cena tolaru v krejcarech	469
<i>Bibliografická příloha</i>	470

VADEMECUM

SEZNAM ZKRATEK	483
SEZNAM VYOBRAZENÍ	484
REJSTŘÍK AUTORŮ A EDOTORŮ	492
REJSTŘÍK JMEN A VĚCÍ	505